

BART MOEYAERT

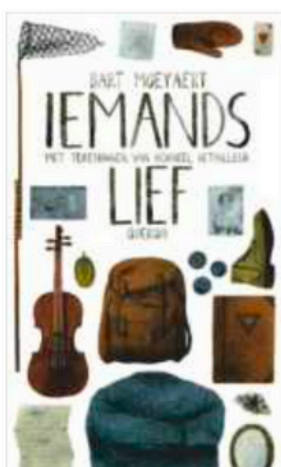
download

BART MOEYAERT IEMANDS LIEF

★★★★½

Een kleine honderd jaar geleden zat Igor Stravinsky, één van de grootste muzikale vernieuwers van de twintigste eeuw, nog net niet aan de grond. Om snel wat geld binnen te rijden schreef hij 'L'histoire du soldat', over een jonge soldaat die zijn ziel inruilt voor een grote zak geld. In tijden van crisis is ironie nu eenmaal goedkoop. In 2010 deden Bart Moeyaert en violiste Janine Jansen die hybride tussen muziek en tekst eenmalig herrijzen in de voorstelling 'Iemands lief'. De tekst bleef echter zodanig aan Moeyaerts ribben plakken, dat hij nu ook in boekvorm mocht verschijnen.

Of beter gezegd, boekjesvorm. Moeyaerts recentste is niet dikker dan een novelle, maar laat u vooral niet misleiden door die afmetingen: 'Iemands lief' (Querido) is geschreven met een dwingende noodzakelijkheid die we al lang niet meer van de Antwerpse schrijver hadden gezien. Nog steeds niet helemaal

bekomen van zijn rol als stadsdichter en met een knoert van een persoonlijke crisis achter de kiezen, lijkt Moeyaert meer dan ooit doordrongen van de zin van zijn métier.

'Iemands lief' is een sprookje in dichtvorm, over een Russische soldaat die het slagveld twee weken mag verlaten – of 'een halve

maand, dat klinkt beter' – voor zijn jaarlijks verlof. Onderweg wordt hij door een 'rooie' verleid om zijn viool, één van zijn schamele bezittingen, te verruilen voor een boek waarin hem een fortuinlijke toekomst wordt voorspeld. De 'rooie' blijkt al snel één van de vermommingen van Lucifer te zijn en 'Iemands lief' dus het aloude verhaal van de gewone sterveling die het opneemt tegen de duivel.

Die strijd loopt bij Moeyaert slecht af, overigens niet de enige aanwijzing dat 'Iemands lief' geen sprookje voor de allerkleinsten is. Kinderachtige rijmelarijen als 'Dag kip, dag koe, dag mus, niemand in het bijzonder dus' blinken dan mischien van de onschuld, een zin als 'Zelfs de kromste leugen lult u recht' al veel minder. Zo'n stilistische clash voelt bij anderen al snel wat geforceerd aan, maar Moeyaert bespeelt zijn stijlregister over de volle breedte met vaste hand. Zo illustreert 'Iemands lief' mooi dat het keurslijf van de poëzie in het beste geval juist deuren opent die an-

ders vast op slot blijven. Na dertig jaar ervaring zoekt Moeyaert zelf ook met zichtbaar plezier de grenzen van zijn ambacht op. Zo brengt hij midden in het verhaal plots een engel op het toneel, om die twee regels verder alweer af te voeren, 'want verder kan zo'n wezen weinig doen'. Op zijn meest gedurfde momenten laat de schrijver de metaforische taal van de poëzie zelfs volledig los. Dan zeggen baritons gewoon 'poet poet poet' of doet iemand met 'zijn hand achter zijn rug een bek na: bla bla bla'.

Zoals het een goed sprookje betaamt, is 'Iemands lief' ook een waarschuwing voor de lezer. Net als in het oorspronkelijke verhaal van Stravinsky zijn daar de klassieke lessen over oorlogszucht en geldbejag, maar Moeyaert wijst ook een moderne zondaar, de nostalgicus, met de vinger. 'Want wie we waren', zo weet hij, 'kunnen we nooit meer zijn'. Een wijsheid die hij, na een flinke storm in het hoofd, verrassend helder overbrengt. (mke)

Recensie uit

Humo

15 april 2013